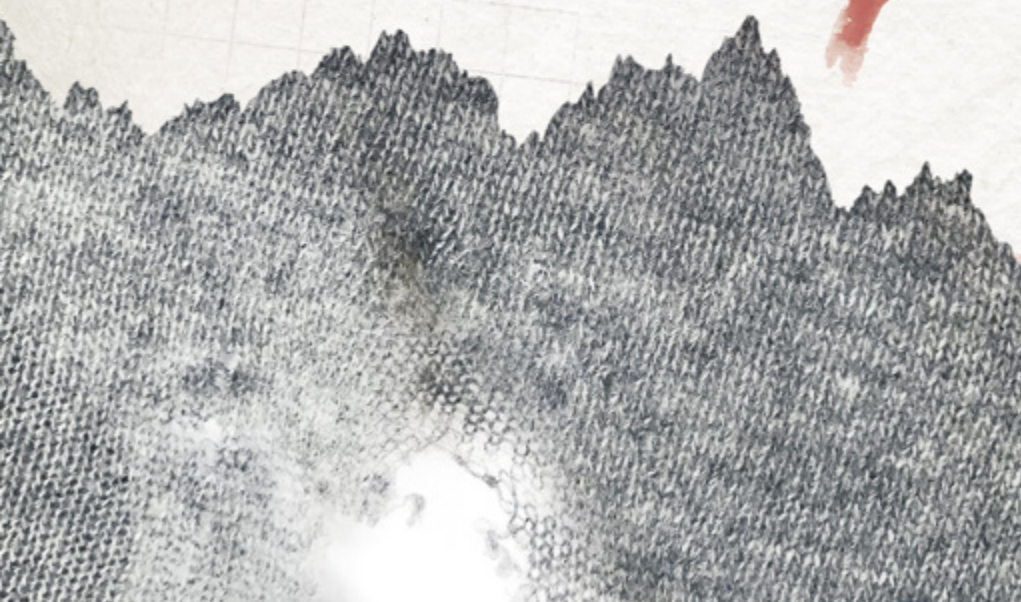

TAMMI

EIRA MOLLBERG

VILLAHOUSUHÄPEÄ

Eira Mollberg

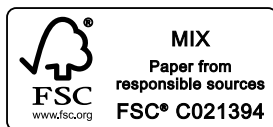
Villahousuhäpeä

Dokumenttiromaani

TAMMI

HELSINKI

© Eira Mollberg ja Tammi

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-0862-6

Painettu EU:ssa

Lukijalle

VILLAHOUSUHÄPEÄ ON dokumenttiromaani. Sen rakenne on kollaasi. Kerronnalliset palaset asettautuvat vierekkäin, osaksi päällekkäin, osaksi limittäin.

Kollaasimaisuudella olen pyrkinyt antamaan mahdollisuuden monitulkinnaisuudelle ja luoville ristiriidoille.

Kaikki tilanteet, kaikki ihmiset ja tapahtumat ovat oikeasti olleet olemassa.

Päihdekuntoutusjaksoissa henkilöiden ja paikkojen nimet ovat keksittyjä. Myös luostarikuvauksissa olen hölskyttänyt tarinaa, niin että täysi tunnistettavuus ei pääse kiusaamaan joidenkin esikuviansa sielunrauhaa.

Kirjoittajana minulla ei ole mitään sitä vastaan, että lukija tutustuu vain joihinkin kirjan lukuihin. Tärkeintä on saada jakaa kokemuksia, eikä julistaa lopputulosta ennalta määrätyn lukukaanonin puristukseen.

Valitettavasti en voi kiittää säätiöitä tai muita apurahoja jakavia tahoja, koska yksikään anomukseni ei tuottanut myöntävää vastausta. Haluan lämpimästi ja laveasti kiittää ystävääni Marjaa, jolta olen lainannut rahaa.

Suuri ja mittava kiitos kustannustoimittajalleni Liisa Steffalle, jonka kanssa kävin moninaisen taipaleen. Ilman Liisan ja Marjan panosta kirjaa ei olisi olemassa.

Haluan kiittää myös Tiina Eskolaa, joka omaan valoi-
saan ja kannustavaan tapansa kehotti minua jatkamaan
työtä luettuaan ensimmäisen, vasta puoleksi kirjoitetun
aloitelman.

Kiitos Maunula-Seuran ylläpitämälle Mediapajalle. Sain
pitää paikkaa työhuoneenani. Kahvittelukavereita piisasi.

Toukokuussa 2019

Eira Mollberg

Sanoja

MAAILMA ON täyteen kirjoitettu ja sanoitettu. Sanoja on paljon. Niitä on säilötty mappeihin ja aseteltu pölyttymään kansioihin tai kuljetettu kaapeleita pitkin pieneen, pedonkynnen kokoiseen arkistoon.

Sanat rakastavat ja vihaavat. Niillä voi rakentaa, ja niillä voi rikkoa. Niillä voi maalata ja kuvittaa. Niillä voi saada läheisen nauramaan tai itkemään. Niillä muotoillaan sodanjulistus. Sanoilla voi Prosperon sauvan tavoin nostattaa myrskyn. Sanoilla voi laulaa kehtolaulun, ja synnyttää tyvenen.

Sanoilla voi kirota ja siunata. Sanoilla voi parantaa ja sairastuttaa. Sanoilla voi olla merkitys. Tai sitten ei.

Sanoilla voi olla monta merkitystä. Runous.

Sanoilla voi olla monta merkitystä: Tarkoite on jossain sanojen ulkopuolella, ja silloin toisen mieli hämmentyy. Hänelle saattaa käydä huonosti.

Joskus sanat lakkaavat tottelemasta isäntäänsä. Ne ottavat ja lähevät. Päättävät häipyä omille teilleen niin kuin Gogolin Nenä. Kävelevät kanavan reunaa pitkin tai matkustavat maanalaisella. Väistelevät ruuhka-aikana ihmisvilinää pääprospektilla, kunnes löytävät rauhallisemman kujan jostain laitakadulta. Koko ajan kaulukset ylhäällä, ettei kukaan vaan tunnista.

Sanoja voi käsitellä tislatuilla nesteillä. Niistä tulee märkiä. Märät sanat nolottavat jälkikäteen. Ne saattavat liueta mökellykseksi.

Sanojen vastakohta on sanattomuus.

Sanattomuuskin on kieltä niin kuin koiran hännän heilutus tai hampaiden näyttäminen. Sanattomuuteen pätee sama kuin sanoihinkin, paitsi että niitä ei voi tallentaa itsensä näköisinä. Ne tallentuvat jälkipolville kysymyksissä ja arvailuissa. Miksi mummin kävi niin kuin kävi? Olisikohan asioilta vältytty, jos olisi puhuttu?

Sanojen välissä on taukoja. Siis yleensä. Jos ei lasketa mukaan sitä yhtä hermoille käyvää tyyppiä, jolle teki mieli antaa turpaan. Puhua viiden merkin kielellä.

Tauoista voi rakentua hoitava hiljaisuus. Niin kuin Äiti Sevastianan tauko hänen ottaessa minua käsikynkkään noustessamme ylös luostarinmäkeä. Lumentulo muistutti matkamuistokojujen nesteellä täytettyjä lasipalloja, joissa hileet laskeutuivat pohjaan hopeasateena.

I

Luostari

Luostariin

2016

LINJA-AUTO TALLINNASTA Kuremäelle on perillä iltapalveluksen aikaan. Päivän sininen hetki osuu Kundan kalkkitehtaiden kohdalle. Vain lyhyen aikaa rakennusten ääriivivat erottuvat terävinä, kunnes ne sulavat hämyyn. Piipuista nousee paksuja höyryhäntiä. Ne taittavat kaarelle ja häipyvät vaiheittain näkymättömiin. Sinisen eri sävyt ympärilläni ovat pakahduttavan kauniit. Näky tallentuu muistiini sanoja väkevämpänä.

Perillä kosteus roikkuu paksuna huntuna luostarin mäelle vievän tien yllä. Ennen kuin silmäni tottuvat läpitunkemattomaan pimeyteen, joudun hamuilemaan jaloillani maata. Pelkään kompastuvani mustaan maassa vaanivaan aukkoon. Kohta se vetäisee minut sisuksiinsa jonnekin palavakiven uumeniin.

Luostarin muurin sisäpuolella vain päivystäjän kopissa on vaatimaton valotuikku. Sen edessä kyhjöttää kumarainen nuokahteleva nunnavanhus. Jätän tavarani eteiseen ja astun tuohusten valaisemaan kirkkoon. Nuori nunna seisoo lukupulpetin edessä ja psalmin slaavinkieliset sanat virtaavat hänestä kuin ilmaan purkautunut ornamenttinauha.

Ristin itseni ja suutelen päivän ikonia, tunnistan sen Pyhtit-
san nunnien tekemäksi.

Äiti Nektaria ottaa minut lämpimästi vastaan. Hänen etumustaan koristaa kiiltävä ketjun päässä roikkuva risti, joka on yleensä luostarin johtajan eli igumenian tunnus. Kysyn ristikästä ja kysyn, voiko hän antaa siunauksen. – En voi, risti on vain *grad*. – Selvä, vai se on *grad*, vastaan eikä minulla ole aavistustakaan mitä sana tarkoittaa.

Äiti Nektaria on komea tshuvassinainen ja hänen olemuksessaan on itäistä ylväyttä. Nektaria on luostarin sairaanhoitaja, ja hän huolehti igumenia Varvarasta tämän viimeisten sairauden heikentämien vuosien aikana.

Kun luostarin johtaja kuoli, sisaristo suri yhteistä äitiään, ja Nektarian suru oli niin rajua että nunnat pelkäsivät menettävänsä hänet heti perään.

– Missä olet ollut, kun sinua ei ole pitkään aikaan näkynyt? kysyy Nektaria.

– *Ja byla zanjata*, olin varattu, vastaan epämääräisesti. En halua ryhtyä kertomaan, mistä todella oli kyse. Varattusanalla suojaan itseni turhilta selityksiltä.

Igumenian istuin on tyhjä. Sen oikealla puolella seisoo kaksi nuorta nunnaa päät painuksissa, ja kirkon hämyisessä valaistuksessa heidän hahmonsensa muistuttavat mustaksi palaneita tulitikkuja. Äiti Arkadia tulee tervehtimään ja seuraavaksi Agnia.

Palvelus päättyy, ja nunnat asettuvat keskelle kirkkoa kujaksi. He laulavat ylistysveisun Jumalanäidille, ja lopuksi pappi kertoo seuraavan päivän aamupalveluksen alkavan seitsemältä ja synnintunnustukselle tulijoiden *pravilot*, rukoustekstit, alkavat kuudelta. Kuoro on hajaantunut, ja kirkon täyttää kaapujen ja mantioiden pehmeä kahina.

Minut ohjataan majataloon. Valentina-niminen nunna kertoo huoneeni numeron. Kaikissa huoneissa on monta vuodetta. Omassani on lisäksi vain yksi vieras. Hän on tarttolainen Tamara, jonka lempisanonta on: *Vot, takiije pirazhkii*. Vapaasti käännettynä: Näin on piirakat. Katson sanakirjasta mitä *grad* tarkoittaa. ”Rae”, siellä sanotaan. Kysyn Tamaralta, ja hän selittää sen olevan ansiomerkki.

On pääsiäispaaston ensimmäinen viikko, ja silloin luostaripalvelukset ovat poikkeuksellisen pitkiä. Joskus ne kestävät seitsemän tuntia, ja suurin osa ajasta on lukemista.

Istun ruskeaksi maalatulla puupenkillä. Ajatukseni leijailevat suitsutuspihkan makeankirpeässä katkussa. En ymmärrä teksteistä kuin jokusen irrallisen sanan sieltä ja toisen täältä. Suurin osa sanoista on outoja. Mutta jostain ihmeellisestä syystä aika tuntuu merkityksettömältä. Kirkkoslaavi ja äänen poljento sinkauttavat minut ajattomuuteen.

Aika ei ole muuta kuin seinällä roikkuva kello. Puolen tunnin välein kumahtaa pehmeä muistutus todellisuudesta, jossa numeroilla ja luvuilla on paikkansa ja merkityksensä. Sekunnit ja minuutit laajenevat muistoiksi.

Nunnan ääni solisee purona. Kundan kalkkitehtaan ääriiviivat sinistä taustaansa vasten ovat painautuneet ajatuksiini kuin esihistoriallinen kalanruoto kivettymään.

Palvelus kestää. Noustaan seisomaan. Kumarretaan. Asettaudutaan polvilleen. Noustaan ylös. Istun alas ruskealle penkille.

Jotkut seisovat, seisovat tunteja peräkkäin. Lukija vaihtuu. Hänen äänensä muistuttaa edellistä. Olen vetäytynyt ajatusten ja muistojen ääreen, ja kauneinta kaikesta on Kundan kalkkitehtaan ääriiviivat iltahämyn ensimmäisellä hetkellä, kun valkoinen ei enää ole valkoista. Sanat eivät ole kiusanani.

Venäläiset päästelevät suomalaisia enemmän kohteliaita sanoja

1989

ELETTIIN GORBATSHOVIN aikaa. Osa kirkollisista rakennuksista oli palautettu alkuperäiseen käyttöön. Neuvostoliittolaiset kastauttivat itsensä joukkoina. Moni hakeutui talkoolaiseksi luostareihin. Useat heistä jäivät suorittamaan kuuliaisuustehtäviä, opettelemaan omasta tahdosta luopumista ja antoivat lopulta pukea ylleen nunnan ”suojakypärän” *klobukin*.

Tallinnan Draamateatterin johtaja Mikk Mikiver näytteli pääosaa isäni, Rauni Mollbergin elokuvassa *Ystävät, toverit*. Mikiver vei isän tutustumaan Pyhtitsaan, Lounais-Virossa Kuremäen kylässä sijaitsevaan nunnaluostariin, joka oli onnistunut jatkamaan toimintaansa neuvostoaikana.

Pyhtitsa kukoisti ja oli maineensa huipulla. Eriasteisiin tehtäviin oli tuolloin vihitty 160 nunnaa. Sisaristosta suurin osa oli venäläisiä, eestiläisiä oli vain yksi ja hänen lisäksi oli tshuvasseja, yksi mordva ja yksi marilainen.

Luostari teki isään vaikutuksen. Hän halusi antaa nunnille yhteisen lahjan.

– Mitä te tarvitsette? kysyi isä.

– Sähkökäyttöinen ompelukone olisi tarpeen, hänelle vastattiin.

Isä lupasi ompelukoneen nunnille.

Luostarikäynnin aikana isä tapasi *igumenia* Varvaran, karismaattisen, viisaan, huumorintajuisen johtamistaidon mestarin. Isä kysyi, olisiko luostarissa mahdollista kuvata dokumenttielokuvaa.

– *Pashlii*, antaa mennä, vastasi Varvara.

Kotona isä pyysi minua toimittamaan ompelukoneen perille. Olen käsityöihmisiä.

– Sovitaanko, että sinä otat ompelukoneen lisäksi dokumentin hoitaaksesi?

– Katsotaan. Ompelukoneen vieminen onnistuu kyllä.

Kokemukseni elokuvan alalta olivat vähäiset. Kerran käsikirjoitin Lilli Riihirannan kanssa erästä kirjallisuusaiheista tv-sarjaa ja auttelin kuvauksissa miten kuten. Olin toki ollut mukana isän *Milka*-elokuvan kuvauksissa Lapissa, mutta en ryhmän jäsenenä vaan ohjaajan tyttärenä, joka ei tiennyt tehtävänsä ja suurimman osan ajasta luki syrjässä venäläisiä klassikoita.

Ostin Hakaniemen Ympyrätalosta Husqvarnan uusimman mallin. Kone nakutteli kirjo-ommelta muiden tarpeellisten pistojen lisäksi.

Mikk Mikiver järjesti autokuljetuksen ja tulkin. Kolmen tunnin ajomatkan aikana nuori Draamateatterin dramaturgi käytti suomalaisista tv-ohjelmista ja mainoksista oppimiaan sanoja avatakseen silmäni venäläisten raakuuksille, vallanhimolle, röyhkeydelle, kataluudelle, valkosipulin ällöttävälle löyhkälle, laumasieluisuudelle, valehtelulle, juonittelevalle epärehellisyydelle, pienten kansojen alistami-

selle ja ainaiselle hapankaalin hotkimiselle. Gorbatshovilaisuus oli avannut likaviemäreiden tulpat, ja piilossa pidetyt ulostesanat ryöppysivät hänestä kuin haljenneesta likaviemäriputkesta.

Uuvutti, ja oli tukalaa. Happi kävi vähiin.

Jätimme auton luostarin muurin ulkopuolelle ja astuimme sisään portista. Toukokuun ensimmäiset kasvit kukkivat värimerenä. Huoliteltu ja paneutunut kädenjälki, siisteys ja tehtäviinsä uppoutuneet nunnat pitkissä arkivaatteissaan ja huiveissaan muodostivat ajattoman näyn. Eikä kohdallani ollut kyse pelkästä sykähdyttävästä vaikutelmasta, vaan syvälle tunnekerrosten sisälle laskeutuvasta arvoituksesta, sanojen pohjakerroksen alla lepäävästä alisesta maailmasta.

Satakieli lauloi.

Meille tarjottiin kevyt kasvisateria. Pöydässä dramaturgi jatkoi tauotonta vaalipuheelta muistuttavaa vastaehdokkaan haukkumista.

– Rahaakin ne ovat saaneet Moskovasta, ja siksi paikat ovat kunnossa.

– Sinä voitkin lähteä takaisin Tallinnaan. Luulen, että pärjään. Kai täältä nyt aina joku englantia puhuva löytyy. En tarvitse tulkkia.

Olin lukenut koulussa lyhyen venäjän ja osasin sujuvasti sanoa *Lenin plaval s kepkoj*, Lenin ui lippalakki päässä, ja Moskovassa käydyin Inturistin kahden viikon kurssin aikana olin oppinut kysymään *kakoje vpetshatlenije proi-zoshlo?*, minkälaisen vaikutelman saitte?

Illalla istuin kuuliaisuussisar Nadezhdan ja Larissan, entisen englannin kielen opettajan, kanssa esittelemässä heille, kuinka Husqvarna surisee ja hyrisee kuin kermalla ruokittu kotikissa.

Moladets- nado zhe – takaje tshudo – predstavljaites – pervij raz vizshu takoju –. Mikä taituri – voi veikkonen – sellainen ihme –.Venäläiset päästelevät enemmän kehuvia sanoja kuin me suomalaiset.

Uni ei tahtonut illalla tulla. Päivän kokemukset kimmah-
telivat ajatuksissa. Kaipailin valuuttabaaria.

Seuraavana päivänä söin lounaan igumenia Varvaran seurassa. Larissa toimi tulkkina. Kerroin tulevani seuraavan kerran dokumenttielokuvan merkeissä. Varvara kehoitti osallistumaan luostarin suurimpaan tapahtumaan, Uspeniaan, Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlaan. Koska puhuin Larissan tulkkaamana englantia, igumenia ei tiennyt, että osaan jonkin verran venäjää. – Oletko kysynyt vieraaltamme, minkälaisessa huushollissa – *hazaistvo* – hän elää. Hymyilytti. Naisten uteliaisuus ly-
myilee yhtä lailla nunnankaavun kuin farkkujen ja teepaidan tai jakkupuvun alla.

Elokuussa soitin Pirjo Honkasalolle. Tunsin hänet jo niiltä ajoilta jolloin isä ohjasi Lapissa *Maa on syntinen laulu* -elokuva. – Huvittaisiko sinun lähteä kanssani virolaisen nunnaluostarin nimikkojuhlaan Uspeniaan? Tarvitsen jonkun kokeneen neuvomaan minua, kuinka lähdän liikkeelle dokumentinteossa. Isä on luvannut maksaa menot.

Henkilökuvissa ja hänestä kirjoitetussa kirjassa Pirjo kertoo, että ”me lähdimme viemään ompelukonetta luostariin”. Pikku juttu suuressa yhteydessä, mutta minua kuitenkin harmittaa. Mitä tekstiä hyvänsä lukiessa on kiva tietää, että tavoitteena on ollut mahdollisimman tarkka totuudellisuus.

En muista tarkalleen, olimmeko Pyhtitsassa tuolloin kaksi vai kolme päivää. Osallistuimme juhlaan. Näimme

mitä vauras luostari pystyy tarjoamaan vierailleen. Olimme hämmentyneitä ja ihastuneita. Paremminkin – läpeensä hullaantuneita. Pirjo neuvotteli Ruotsin elokuvainstituutista, YLE:ltä ja Elokuvasäätiöltä takorautaisella ammattitaidollaan mojavon budjetin.

Marraskuussa vietimme Pyhtitsassa kokonaisen kuukauden tutustumassa nunnien päivittäiseen elämään. Halusimme käsikirjoitusta varten tietää, minkälaisista palasista luostarin arki rakentuu. Pyysin igumenialta lupaa saada osallistua luostarin päivittäisiin töihin.

– Ei missään tapauksessa, sain vastauksen. Olin luostarin historian ensimmäinen länsimainen vieras, jonka päähän pälkähti jotain näin mielikuvituksellista. Vieraita kestitään, palvellaan, heille kiikutetaan parasta eteen ja heidät hukutetaan läksiäislahjoihin. Että tehdä töitä nunnien kanssa! Pelkkä ajatuskin tyrmistyttää. – Olen tosissani. Todella h a l u a n.

– Jos sitten menisitte ompelimoon, teidän osaatte omella. Tehdä käsitöitä. – En minä halua tehdä täällä käsitöitä, vastasin.

Igumenia Varvara purskahti isoon nauruun, enkä ymmärtänyt mitä hassua siinä on, etten halunnut tehdä käsitöitä luostarissa. Vasta kuukausien päästä, jolloin olin perehtynyt ortodoksiseen hengellisyyteen ja erityisesti luostarissa vallitsevaan tahdosta kieltäytymisen teologiaan, tajusin, mikä matushkaa niin erityisesti nauratti. Kieltäytyminen luostarin johtajan edessä on vähän niin kuin alokas sanoisi armeijan ylipäällikön käskyyn, että eipä juuri huvita, etkö voisi kehittää jotain muuta mukavampaa tilalle.

– Mitä haluatte? kysyi Varvara. – Haluan karjapihalle, missä on eläimiä, haluan hevostallille. Äiti Mihaila kutsuttiin viereisestä huoneesta paikalle. – Tuopas karjapihalle

sopivat työvaatteet vieraalle. Nunna tuli pian takaisin vaatepinon kanssa. Igumenia nosti lukulasit nenälleen ja tarkisti viikatut vaatteet yksi kerrallaan. Kumisaappaiden kanssa käytettävät villasukat hän työnsi nyrkkiinsä ja kääntyi ikkunan valoa vasten katsoakseen, olivatko ehjät ja kunnolliset.

Ensimmäiseksi pääsin lapiohommiin lantakasalle. Rehkittiin päivä kivan nunnaporukan kanssa paskan keskellä. Sain heti alkajaiseksi hajua luostarin arjesta. Tein nunnien kanssa päivisin töitä karjapihalla. Luotiin lantaa, suittiin hevosia, valmistettiin ruokaa, siivottiin tallia.

– Sinulla on Eira kaunis sielu, sanoi nunna Naenilla eräänä aamuna kantaessaan raitista vettä hevosille. Lakaisin luudalla vanhoja olkia poisheitettäväksi. – Haluaisin, että sinut kastetaan ortodoksiksi, Naenilla jatkoi.

Pidin sanoja venäläiselle vieraanvaraisuudelle ominaisena mairittelevana kohteliaisuutena, kekseliäänä maljapuheena. – Vai niin haluaisit? nauroin ja nostin olkikasan kompostiläjään.

Päivällisen jälkeen kerroin vitsinä Innalle, luostarin johtajan sihteerille, Naenillan toivomuksesta. Innan ilme vakavoitui, ja hän sanoi muidenkin haluavan sitä samaa. Seuraavaksi vakavoiduin minä. – Ai näinkö on? No *pashlii*, antaa mennä.

Kaste tapahtui jo myöhään samana iltana. Paikalla oli Pirjon ja papin lisäksi kuuliaisuussisaret Inna ja Larissa. Isä Sergei pyysi minua jossain vaiheessa riisumaan ylävartaloni paljaaksi. – Ei tule kuuloonkaan, *ni v kakom slutshaje*, minä siihen.

– No riisukaan edes villapusero, sanoi pappi. Alta paljastui harmaa collagepaita, jossa luki suurilla kirjaimilla Athletic Department. Pirjoa nauratti.

Sain kasteessa uuden nimen. Maria. Maria Magdalenan mukaan.

Toimituksen jälkeen Inna asettautui pontevasti pianon ääreen. Mitä lienee soittikin? Koskettimilta kohosi hakkaavalla klangilla paukuteteltua pauhua. Aika keho esitys, mietin entisenä teatterikriitikkona.

Minut oli nyt sekä voideltu että kastettu. Minut myös kastettiin vauvana luterilaiseksi, mutta jälkepäin olen tajunnut, että kasteen uudelleen suorittaminen oli asiallinen toimenpide. Kun rovasti Matti Järveläinen upotti kätensä vesiastiaan vuonna 1957 Kuopiossa ja valmistautui sanomaan ”Isän Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”, kaksi ja puoli vuotta vanhempi veljeni rikkoi hiljaisuuden ja kajautti komeasti laulun *Kallaves, Kallaves, suarines ja salamines*. Ensimmäinen kasteeni oli näin ollen pyhitetty maakuntahengellä eikä Pyhällä Kolminaisuudella.

Elokuva sai nimekseen *Mysterion*. Käsikirjoituksessa vuodenkierrolla oli tärkeä tehtävä. Pirjon neuvottelema kelvollinen budjetti mahdollisti nätin määrän kuvauspäiviä. Olimme alunperin sopineet elokuvan tekemisestä yhdessä.

Vaikeudet alkoivat.

Pirjo Honkasalo on suuren luokan mestari, ja omat taitoni häneen verrattuna olivat semmoista räpeltäjän tasoa. Sen sijaan että tilanne olisi otettu avoimeen keskusteluun ja yritetty löytää kummallekin selkeästi rajattu tehtävä, ajauduimmekin t o d e l l a kurjaan asetelmaan. Jos puhumattomuuden, ilmeillä höystettyjen taukojen, ironian ja selän takana käytetyn parjauksen sijasta olisi käytetty rakentavia sanoja, niin olisiko vältytty kaikelta turhalta ja ikävältä?

– Sinä et Eira pääsisi koskaan nunnaksi, koska sinä et osaa mitään, sanoi Pirjo minulle kerran. Seisoimme kirkon rappusten ylimmällä portaalla. Äimistyin.

Valahdin veteläksi. – Osaan minä virkata, sanoin hätäpäissäni.

Minulta puuttuvat näkymättömät turvaliivit pistosuojuksilla. Tyhmistyn. Lamaannun. Alan kompuroida. Tavarat putoilevat käsistä. Vajoan häpeän pikipataan. Tulen käyttökelvottomaksi, ja sanat menevät hyrynlyryn.

Elokuva valmistui, sai kunniakirjoja ja voitti palkintoja. Minulle jäi kuvauksista muistoksi järeä häpeä. Vieläkin olen vihainen itselleni, etten viheltänyt omalta kohdaltani peliä poikki ja antanut Pirjon hoitaa hommat. Elämänpeijakas, tuo arvaamaton oikuttelija heittää joskus eteen kiperiä valintoja, joissa tarjolla olevat vaihtoehdot ovat ruman ja rumpisen väliltä.

Yrität antaa anteeksi omalle keskeneräisyydellesi. Yrität antaa anteeksi kaikille kaiken. Lyöt päätä seinään. Ja vielä vaan lyöt. Lyöt ja lyöt. Reikähän siitä tulee. Seinään nimitäin. Millä reiän paikkaat, on sinun päätettävissäsi. Pistätkö K-raudan alennuskorikittiä vai pistätkö isän elokuvajulisteen päälle? *Aika hyvä ihmiseksi*. Tai sen pikku Eirasta otetun kuvan, jossa otsatukka on nyrhitty tylpillä saksilla ja silmät harittavat väsymyksestä. Ikoninkin siihen voisi ripustaa. Serafim Sarovilaisen. Serafim opetti: Jos pelastat itsesi, pelastat tuhat ympärilläsi.

KORUTON JA PYSÄYTTÄVÄ KERTOMUS PALASIKSI HAJONNEESTA ELÄMÄSTÄ.

Eira Mollberg kertoo peittelemättömästi ajanjaksosta, jossa päivittäinen alkoholiriippuvuus ottaa ylivallan. Päihdekuntoutusten jälkeen hän palaa monen vuoden tauon jälkeen tuttuun venäläiseen nunnaluostariin.

Viikot vierivät luostarin arjen keskellä ja elämä tuntuu ehyeltä. *Villahousuhäpeän* mosaiikkimaisesti pala palalta rakentuva tarina siirtyy assosioiden vuosista ja muistoista toisiin ja luo pakahduttavan selviämistarinan.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-0862-6